

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

06 Aralık 2019

Sayı : 30824082/610- 289132
Konu : Yazılı soru önergeleri

.../.../2019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları, Bakanlığımıza geliş tarih-sayıları ile konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EKLER:

- Liste (6 Adet- 6 Sayfa)
- Cevap yazısı (57Adet, 90 Sayfa)

718218 GK 101	7120649 GK 36
719280 GK 101	7120759 GK 37
719558 GK 108	718827 GK 101
7122302 GK 143	7110310 GK 123
7120437 GK 36	7120760 GK 37
7112305 GK 143	7121202 GK 46
7112739 GK 145	713542 GK 19
7113691 GK 10	715516 GK 45
7114179 GK 11	7119665 GK 29
7115134 GK 11	715970 GK 55
7115136 GK 11	7110013 GK 108
7118287 GK 12	7116442 GK 12
7118971 GK 21	7116229 GK 12
7119350 GK 25	7116756 GK 12
7119656 GK 29	7116758 GK 12

7118292 GK 12	7120436 GK 36
7120434 GK 36	7112505 GK 143
7112504 GK 143	7120440 GK 36
7120435 GK 36	7111508 GK 135
7112509 GK 143	7120909 GK 41
7119445 GK 25	7114642 GK 11
7119526 GK 28	7114719 GK 11
7119527 GK 28	7119218 GK 21
7119843 GK 31	7121060 GK 43
7120766 GK 37	7120653 GK 36
7119446 GK 25	7119531 GK 28
7119528 GK 28	7119533 GK 28
7119449 GK 25	7119838 GK 31
7119534 GK 28	7120038 GK 31
7119536 GK 28	
7119844 GK 31	
7119845 GK 31	
7120039 GK 31	
7120768 GK 37	

**GİRESUN MİLLETVEKİLİ
SAYIN NECATİ TİĞLİ'NİN
TBMM 7/20038 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR:

Giresun ili Espiye ilçesi Kızılkaya mevkiinde ETİ Bakır A.Ş. tarafından Açık Ocak Madenciliği yöntemi ile işletilmesi planlanan ve "**ÇED Gerekli Değildir**" raporu verilen sahada 3 yıl boyunca patlatma yöntemi ile Bakır Cevheri aranacaktır. Çıkarılan maden ise aynı bölgede işlenecek ve elde edilen konsantre maden partikülleri 300 km uzaklıktaki Samsun ilinde bulunan ETİ Bakır A.Ş. Samsun İşletmesine nakledilecektir.

Bu Bağlamda;

1-ETİ Maden A.Ş. ve Cengiz Holding, gerçekleştirmeyi planladıkları bu faaliyetin çevre sorunlarına nasıl etki edeceği ile ilgili herhangi bir ÇED Raporu hazırladılar mı?

2-İktidar tarafından Çevre Kanununda yapılan "Petrol, jeotermal kaynak ve maden arama faaliyetleri için "**ÇED Gerekli Değildir**" değişikliğinin Anayasanın **2'nci; 11'nci, 17'nci; 56'ncı ve 90'nci** (milletlerarası sözleşmeler) maddelerine aykırı olduğu bilindiği halde neden bu madene çalışma ruhsatı verilmiştir?

3-Daha önce yaptığı tüm işlerde toplum önceliğini ve kamu yararını görmezden gelen ve milyonluk vergi borçları silinen Cengiz Holding; bu madeni işletmek için hangi taahhütlerde bulunmuştur? Cengiz Holding'in Giresun ilinde ve Karadeniz genelinde maden aramak için aldığı kaç ruhsatı bulunmaktadır?

4-Dönemin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Berat Albayrak, 4 Mart 2016 tarihinde Doğu Karadeniz'de Artvin, Ordu, Giresun, Gümüşhane, Rize ve Trabzon'da maden aranacağını söylemesinden sonra Giresun ilinde hangi firmalara, hangi bölgelerde kaç adet maden arama ruhsatı verilmiştir? 2016 yılından önce bu sayı kaçtı?

5-Açık ocak madenciliğinin zararları bilindiği halde bu madencilik faaliyetinin "**Üstün Kamu Yararı**" adı ile yapılmasını nasıl yorumluyorsunuz? Burada ki üstün kamu yararı nedir? Üstün Kamu Yararı statüsünde olmasının Cengiz Holding firması ile bir alakası var mıdır?

6-Doğal güzelliği, barındırdığı endemik bitkiler ve yaban hayatı ile Soğukpınar Kızılkaya Maden Dağlarının "**Doğal Tabiat Parkı**" ilan edilmesi beklenirken, madenciliğe açılması doğa katliamı değildir de nedir? Tarım ve Orman Bakanlığı, Doğa ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü bu bölgeyi neden Doğal Tabiat Parkı ilan etmiyor?

7-Maden arama esnasında yapılacak patlatmalar yöre halkına haber veriliyor mu? Patlatmalar sırasında nasıl bir güvenlik önlemi alınacaktır? Bu madencilik faaliyetinin burada yapılması için yöre halkı ile bilgilendirme toplantıları neden yapılmamıştır? Orada doğan, büyüyen ve yıllardır oralarda yaşayan halkın endişeleri ve istekleri neden görmezden gelinmektedir?

8-31 Mart Yerel Seçimlerinden önce görev yapan Soğukpınar Belde Belediye Başkanı, bu madenle ilgili geçen her süreçte bilgilendirildiği halde neden şimdiki belediye başkanı bilgilendirilmiyor? Devletin belediyelere verdiği bilgiler belediye başkanının hangi siyasi partiden olduğu ile mi alakalıdır? İktidar partisini temsil etmeyen belediye başkanlarına yaşanan süreçle ilgili bilgi verilmiyor mu?

9-Cengiz Holding firmasının, Kızılkaya madeninde yapacağı maden çalışmalarının su kaynaklarımıza ve tarım alanlarımıza vereceği zararlar tespit edilmiş midir? Devlet Su İşleri ruhsat verilmeden önce bölgeden su analizleri almış ve raporunu sizlere sunmuş mudur?

10-Patlama ile meydana gelecek toz bulutlarının fındık ağaçlarına vereceği zararların kısa ve uzun vadede hangi boyutlarda olacağı araştırılmış mıdır? Yaşanacak verim düşüklüğünün sorumlusu kim olacaktır?

11-Maden çalışmalarının yaban hayata vereceği zararların etkisi araştırılmış mıdır? Araştırılmış ise kimler tarafından araştırılmış ve bölgede bulunan yaban hayatı popülasyon değerleri nasıl verilendirilmiştir?

12-Kaba konsantreden nihai konsantreye geçiş sürecindeki depolama, nakliye ve temizlik işlemleri nasıl yapılacaktır?

13-Maden'in kullanacağı bağlantı yollarının Özel İdare Yol Ağına bağlanması için İl Özel İdaresinin yapacağı protokolün niteliği belli olmuş mudur? İl Özel İdaresi yollarda oluşacak hasarların denetimini ve akabinde yaptırımını nasıl yapacak?

CEVAPLAR:

1-Giresun ili Espiye İlçesi, Kızılkaya Mevkiinde ETİ Bakır A.Ş. tarafından işletilmesi planlanan Bakır Cevheri Üretimi (Açık Ocak Madenciligi) Projesine ait "Proje Tanıtım Dosyası" nın e-ÇED sistemi üzerinden Giresun İl Müdürlüğümüze sunulmasına istinaden Giresun Orman Bölge Müdürlüğü, DSİ 22. Bölge Müdürlüğü, Tarım ve Orman Bakanlığı 12. Bölge Müdürlüğü Giresun Şube Müdürlüğü, Giresun İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü, Giresun İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, Giresun İl Özel İdaresi ve İmar ve Planlamadan Sorumlu Şube Müdürlüğünün olumlu görüşleri ile Giresun İl Müdürlüğümüz tarafından yapılan değerlendirme neticesinde projeye 27.09.2018 karar tarihli ve E-201889 sayılı "ÇED Gerekli Değildir Belgesi" verilmiştir.

2,3,4-Maden çalışma ruhsatı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğünce düzenlenmektedir.

5-ÇED sürecinde birinci maddede belirtilen kurumlardan ve İl Kültür Turizm Müdürlüğünden ve Trabzon Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğünden görüş alınmıştır. Proje tanıtım dosyasında yapılan değerlendirmeler dikkate alınarak, projenin çevre üzerindeki muhtemel olumsuz etkilerinin, alınacak önlemler sonucu ilgili mevzuat ve bilimsel esaslara göre kabul edilebilir düzeylerde olduğunun belirlenmesi üzerine Giresun Valiliğince ÇED Gerekli Değildir kararı verilmiştir. Dosyada uyulması gereken hususlar taahhüt altına alınmıştır. İnşaat/İşletme süresince hem Giresun İl Müdürlüğünün hem de diğer kurumların kendi mevzuatı kapsamında denetimler devam edecektir. Proje tanıtım dosyasında yer alan taahhütlere uyulmadığının tespiti halinde 2872 sayılı Çevre Kanunu kapsamında hem idari para cezası hem de faaliyetin durdurulması kararı verilebilmektedir. İşletme sonrası sahanın rehabilitasyonu Giresun Orman Bölge Müdürlüğünün görüşü doğrultusunda yapılacaktır.

6,11-Tarım ve Orman Bakanlığı'nın yetki, görev ve sorumlulukları kapsamındadır.

7-Söz konusu proje ÇED Yönetmeliğinin Ek-2 listesinde yer aldığından ÇED sürecinde halkın katılımı toplantısı düzenlenmemiştir. İşletmeden, ilk tam kapasiteli patlatma yapılacağı zaman Bakanlığımızca yetkili bir Laboratuvar tarafından titreşim ölçümlerinin yapılarak hazırlanacak olan raporun İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğüne sunulması talep edilmiştir. Patlatmalar Jandarma nezaretinde yapılmakta olup, can ve mal güvenliği tedbirleri alınmaktadır. Ayrıca anonslarla yöre halkına haber verilmektedir.

8-Verilen "ÇED Gerekli Değildir Belgesi" Giresun Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü tarafından görüş istenen Kurumlara ve Espiye Kaymakamlığına bildirilmiştir. Bilgi Edinme Kanunu kapsamında bilgi isteyen her kişiye ve her kuruma bilgi verilebilmektedir. Projeye ait Proje Tanıtım Dosyası ve verilen ÇED kararı internet ortamında ilan edildiğinden kamuya açıktır.

9-Su kaynaklarının takibi Tarım ve Orman Bakanlığı Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından yapılmaktadır.

10-Proje tanıtım dosyasında oluşabilecek çevresel etkiler tümüyle değerlendirilmiştir. Söz konusu işletme hava emisyonu konulu çevre iznine tabi olduğundan işletmede emisyon ölçümleri yapılacaktır.

12-İşletme sahasında çıkarılacak tüvenen cevhere sahada herhangi bir işlem uygulanmayacak olup, aynı ruhsat sahası içerisinde 7 km. uzaklıkta yer alan Lahanos İşletmesine gönderilecektir. Tesiste işlenen cevherden, konsantre bakır elde edilecektir. Lahanos İşletmesi zenginleştirme tesisinde işlenen bakır cevheri, konsantre bakır haline geldikten sonra 295 km. uzaklıktaki ETİ Bakır A.Ş. Samsun İşletmesine nakledilecektir. Samsun izabe tesisinde % 99,99 saflıkta üretilen bakır ise piyasaya satışı yapılacaktır.

13-Giresun İl Özel İdaresi tarafından kontrol ve denetim yapılmaktadır. Proje tanıtım dosyasında İl Özel İdaresi ağında olan yollar için protokol yapılacağı taahhüt edilmiştir.